

Dokument nr. 8:34

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen om nytt prinsipp for integrering av innvandrere samt lovregler slik at det ikke gis adgang til å fremføre bønnerop gjennom høytaler fra moskeer

Til Stortinget

Bakgrunn

Fremskrittspartiet er skeptiske til jevnlig høytalerkringkastede bønnerop fra moskétårn i Norge. World Islamic Mission i bydel Gamle Oslo har søkt om tillatelse til å rope til bønn hver fredag, og saken diskuteres både i Oslo og i Bergen.

Dette er en diskusjon som nødvendigvis måtte komme i et samfunn preget av større pluralisme enn tidligere - og som ønsker å praktisere den religionsfrihet som er hjemlet i landets grunnlov.

Det er flere grunner som etter Fremskrittspartiets syn taler imot at bønneropene skal få lyde jevnlig fra tårnene. World Islamic Mission har forlatt sine opprinnelige uttalelser om at minaretene bare skulle ha symbolsk betydning og at man kun skulle drive innadrettet virksomhet. Da fastemånedens Ramadan ble avsluttet fredag, hadde man innhentet tillatelse til å rope ut bønnen over høytalerne. Nå går man ett steg videre og søker om tillatelse til å rope til bønn hver fredag. Hvorfor skulle man stanse med det, når bønneropet i muslimske land ropes fra minaretene før hver av de fem daglige bønnetidene?

Videre mener Fremskrittspartiet at islamkjenneren Jan Oppsal har rett når han i avisen Dagen sier at utrop via høytaler ikke er en grunnleggende del av utøvelsen av islam. Dette er antakelig grunnen til at muslimer har levd utmerket i mange ikke muslimske land - og i Oslo og Bergen - der bønnerop vil bli opplevd som et fremmedelement. De har hittil ikke protestert mot dette eller henvist til at de opplever det som en hindring for sin religionsutøvelse eller et angrep på religionsfriheten.

Noen argumenter for høytalerkringkasting av bønnerop ut fra et likhet for loven-prinsipp:

Siden kirkeklokkene er unntatt fra støyforskriftene, må bønneropene vurderes på samme måte og bli tillatt. Det synes vi ikke har en tyngde som gjør at hensynet til det norske samfunns tradisjoner og bærende kulturpreg skal settes til side. Dessuten er det

verdt å notere seg at bønneropet på en helt annen måte enn klangen fra kirkeklokkene leverer et dogmatisk utsagn:

«Allah-o-akbar - Allah er den største - ingen er verdig tilbedelse uten Allah.»

Den ovennevnte innledning til dette dokumentforslag er avskrift av en lederartikkel i VÅRT LAND hvor vi er byttet ut med *Fremskrittspartiet*. Synspunktene er vel derfor ikke verken ekstremistiske eller ytterliggående. Det vises også til uttalelser fra Kristelig Folkepartis fremste tillitsperson gjennom de siste tiår i Oslo, Gunnar Prestegård, som til Aftenposten Aften uttalte:

«Det er ikke ønskelig at muslimer kaller til bønn over hele byen. Jeg er for religionsfrihet, men vi må bevare de kristne verdier som det norske samfunn er bygget på. Ethvert samfunn har sitt særpreg, det norske er preget av kristendommen. Bønnerop virker forstyrrende på kristne tradisjoner.»

Forslagsstilleren viser for øvrig også til følgende uttalelse fra kirke- og undervisningsminister Jon Lilletun i Dagsavisen:

«Det ville være meningsløst i vår kultur om muslimene skulle få rope ut bønner flere ganger om dagen.

Det vil være å tøyse religionsfriheten inn i det meningsløse om det innenfor våre kulturtradisjoner her i Norge plutselig skulle høres bønnerop til alle døgnets tider.»

Prinsippet om bønnerop, ikke antall pr. uke

Det er forslagsstillerens oppfatning at spørsmålet om å tillate bønnerop fra moskeer en gang hver fredag må settes inn i en langt større sammenheng. Det må dreie seg om prinsippet med bønnerop gjennom høytaler idet hvis det gis tillatelse til en gang hver fredag vil det kun være et tidsspørsmål når det søkes om utvidelser til det endelige mål om 5 ganger pr. døgn slik det er i mange muslimske land. Det vil bli

vanskelig å avvise utvidelser i antallet bønnerop pr. uke når det først er åpnet for slike. Teknikken med å fremstille det første skritt på en lengre vei som et lite skritt med liten praktisk betydning for så noe senere å ta et nytt lite skritt er velkjent og derfor må ønsket om bønnerop reelt dreie seg om adgangen til bønnerop 5 ganger pr. døgn året rundt.

Bønnerop kan ikke sammenlignes med kirkeklokker

I den offentlige debatt har enkelte snakket støyforskrifter og innkallingssignal til bønnemøte. Det er etter forslagsstillerens mening en total avsporing. Kirkeklokker brukes som signal om at gudstjenester eller andre seremonier i kirkebygg skal påbegynnes eller er avsluttet og inneholder ingen religiøse budskap, mens det er aktive bønner som fremføres fra minaretene i moskeer. I denne sammenheng kan vises til at i KRL-faget i skolen har alle vært opptatt av at det ikke skal skje forkynning av noen religion i de timer det er obligatorisk deltagelse fordi ingen skal bli pådyttet en annen religions bønn eller tilbedelse. Ved å tillate en aktiv muslimsk bønn fremført ute gjennom høyttaler vil det være et grovt brudd på en slik tenkning og regel.

Bønnerop og religionsfrihet/menneskerettigheter

Enkelte har hevdet at man av hensyn til den grunnlovfestede religionsfrihet må akseptere muslimske bønnerop over høyttaler fra moskeer. Hvis dette skulle være et gangbart prinsipp vil det selvsagt være umulig å begrense antallet bønnerop til et visst antall pr. uke. I tillegg må det anføres at dersom retten til bønnerop over høyttaler måtte innvilges basert på en grunnlovsbestemmelse ville slike rop ha vært innført for mange år siden fra de mange moskeer som er etablert. Det samme gjelder selvsagt dersom det var slik som noen hevder at menneskerettighetene skulle sikre retten til bønnerop og at norske lovgivende myndigheter således hadde fraskrevet seg retten til å lovregulere bønnerop ute over høyttaler.

Toleransen som overordnet verdibegrep

I den pågående debatt hevdes det fra flere at basert på toleranse må ethvert ønske fra muslimer og innvandrere innfris. Enhver motstand mot den naive og snillistiske innvandrings- og flyktningepolitikk angripes med at man mangler den kristne toleranse. Til dette må påpekes at toleranse overfor annerledes tenkende nesten aldri vises overfor de etniske norske som har et annet syn på innvandrings- og flyktningepolitikken enn den rådende holdning blant politikere, journalister og såkalte fagfolk. Det er vel heller ikke slik at toleranse er det overordnede verdibegrep i

kristendommen, selv om det er et meget viktig humanistisk og allmenngyldig verdibegrep. Slik forslagsstilleren ser det er det klart at vi bl.a. i toleransen og religionsfrihetens navn fullt ut skal tillate utøvelse av enhver religion, men det må være i den private sfære og det private rom og ikke i det offentlige åpne rom.

Når det gjelder toleransen i den islamske religion kan nevnes at det er referert av flere overfor forslagsstilleren at det på flyplassen i Teheran, hovedstaden i det muslimske prestestyrte landet Iran står følgende velkomstplakat: «Du befinner deg nå på islamsk jord og har å følge de muslimske lover. Hvis ikke må du selv ta konsekvensene». Toleransens største fiende er derfor ikke å forsvare de kristne grunnverdier og den norske tradisjon og kultur, men tvert om det å legge forholdene til rette for utbredelse av den islamske religion og kultur i Norge.

Kristne verdier og kultur utfordres av islam

Det faktiske forhold er at de norske kristne grunnverdier og kultur nå utsettes for en voksende utfordring fra en sterkt voksende muslimsk innvandrerbefolkning. Så lenge det var meget få muslimske innvandrere ble det liten påvirkning for det norske samfunn, men med store geografiske konsentrasjoner av muslimske innvandrere blir situasjonen gradvis en annen. Enkelte steder føler etniske nordmenn seg som fremmede i eget land og etter hvert som innvandrerbefolkningen bruker religion som begrunnelse for å ikke følge norsk skikk og bruk utfordres det som kan kalles norskheten eller det norske. Hvert enkelt tilfelle sett isolert kan synes betydningsløst, men sett i sammenheng er unntak fra uniformsregler i arbeidslivet, motstand mot kvinnelige sjef, unntak i skolen for deltagelse i gymnastikkundervisning for jenter eller fritak for reiser, motstand mot kjønnsblandede skoleklasser, unntak fra å følge regler for hårstell i militæret, krav og ønsker om egne muslimske skoler, ønsker om fri på andre lands fridager og andre religioners helligdager, med mer så vokser det frem en betydelig utfordring til det norske samfunn. Når det samtidig blir gjort kjent at arrangerte ekte-skap er vanlig i mange muslimske miljøer og også enkelte tvangsekteskap i tillegg til at de fleste ekte-skap blant muslimer inngås med muslimer fra det opprinnelige hjemland eller med andre muslimske innvandrere så er det en enorm utfordring å få til en reell integrering av muslimske innvandrere i det norske samfunn, om det i det hele tatt er mulig. Det er også et spørsmål om integrering i det norske samfunn egentlig er ønsket fra mange av de muslimske innvandrere. Dette nevnes fordi det vel kan forventes at mange av de rettroende muslimer de står for det synspunkt at muslimske regler og bud egentlig står over verdslige lover og regler vedtatt av Stortinget. Fundamentalistiske muslimer er for øvrig på fremmarsj i

mange land og de sier rett ut at Koranen og Imamene står over valgte politiske myndigheter. Etter forslagsstillersens synspunkt må også spørsmålet om å tillate bønnerop fra moskeene nå vurderes i et langsiktig perspektiv hvor konsekvenser for det norske samfunn og våre norske kristne grunnverdier og kultur blir det avgjørende forhold.

Fremtiden for integrering eller konflikt avgjøres nå

Når det gjelder disse omtalte forhold vil forslagsstilleren også vise til den debatt som nå pågår i Danmark og hvor det er illustrerende med følgende artikkel av pastor John W. Hørbø innrykket i Jyllands-Posten 27-1-00:

«Forsinket debat

Udlændigedebatten er for alvor brudt ud i vort land, og den raser ligefrem, men som det så ofte går her i Danmark, lige præcis for sent til, at der kan gøres noget ved det. I stedet ser vi, at politikere på alle fløje gør sig mer og mindre rede til at tage fat på et problem, som de kunne have forholdt sig til for 10 eller 20 år siden og måske da have haft en chance for at afværge. Deres forslag til løsninger er jo nu fuldstændig uden forbindelse med virkeligheden, som den tegner sig.

Udstødelse

Forbud mod tvangsægteskaper - jamen det er jo en dråbe i havet, men også umuligt at forhindre. Sætte indvandrere i arbejde - godt nok, men det standser ikke udviklingen hen imod opdelingen af Danmark i et muslimsk og ikke-muslimsk samfund. Vi vil ikke have et multietnisk samfund, er socialdemokraterne begyndt at fortælle os. Jamen, det var måske ligefrem at foretrække frem for den todeling og deraf følgende polarisering af befolkningen mellom dem, som har den rette tro, den rette moral og den rette politik, og så os andre, som under muslimsk synsvinkel er og bliver vantrø, og hvis «verdier» og livsformer en ægte muslim aldrig må lade sig afspore af. Det ville være ensbetydende med intet mindre end evig fortabelse.

Hvordan mon statsministeren har tænkt sig at få muslimer til å representere danske verdier? De ser ikke hos os nogen verdier, som overgår deres eget. De tolererer vore normer midlertidig på grund af manglende magt til for alvor å kunne skubbe dem til side. Tiden arbejder for dem. At gifte sig ind i en dansk familie er jo det samme som å gifte sig med fanden selv og betyde udstødelse af egen familie og ophævelse af alle slæktsskapsbånd. Under den synsvinkel er alle sociale foranstaltninger virkningsløse. Foranstaltningene kan have økonomiske fordele for statskassen og måske midlertidig gyde olie på vandene, men det er karakteristisk, at den politiske horisont ikke rækker længere end til, at indvandrerproblemerne løses økonomisk.

Voksende krav

Den muslimske del af befolkningen vil årti for årti vokse og kræve stadig flere rettigheter og ændringer af vore samfundsforhold, som tilgodeser islamisk lov og livsopfattelse og familieforståelse. De indretter de-

res egne skoler, som sikrer den muslimske tradition, det muslimske sammenhold og dets afgrænsing i forhold til de vantrø.

Muslimerne skelner ikke mellom religion og politikk, som vi netop gjør i den protestantiske verden, og muslimerne har ikke den faste forankring i det nasjonale, som vi har tradition for i den vestlige verden. Det arabiske sprog er Vorherres sprog, og det nasjonale må innta en sekundær plass. En muslim bliver aldrig dansk til sin hjerterod.

Nok respekterer man gjeldende lov, men det skjules, at lojaliteten mod gjeldende lov alltid er sett under midlertidighedsens synsvinkel. Det er kun et spørsmål om å vente på magtforskydningen. I samme grad, som man vinner innflydelse og magt, vil man være forpliktet og inspirert av islamisk lov. Det ses overalt i verden.

Danske politikere har aldrig riktig forstått tyngden i den religiøse dimension, fordi de mer eller mindre er børt av kulturradikalismen og dens todimensionale verdensoppfattelse.

Den danske folkeskole bygger på samme fundament, så ikke underlig at problemene kommer bag på os. Tænk, om udlændigedebatten kunne komme til selve saken, at vi har pådraget os et uløselig problem, som år for år kun kan bli større og vokse politikerne over hovedet.

Deres feberilske bevegelser under inntrykk av truende meningsmålinger lover ikke godt for en kommende selvbesinnelse på fenomenets omfang - en dyb kulturell, religiøs og moralsk splittelse av det danske samfund - tilmed nært av utviklingen i hele Europa.»

Forslagsstilleren vil hevde at det nå er nødvendig også for det norske samfunn å kjempe for en bevarelse av de norske kristne grunnverdier og den norske kultur ved å legge om integrerings- og innvandringspolitikken slik at det må bli innvandrerne som tilpasser seg det norske samfunn, de norske grunnverdier og den norske kultur. Det er i en slik sammenheng ønsket om bønnerop over høytaler fra moskeer må vurderes og deretter bør dette forbys ved nødvendige lovregler idet et slikt spørsmål er et nasjonalt anliggende og ikke en sak for et bydelsutvalg i Oslo.

Forslagsstilleren vil også konstatere at det er stadig flere reportasjer og hendelser som tyder på en mislykket integreringspolitikk og at det derfor er nødvendig å basere integreringspolitikken på prinsippet om at innvandrerne må tilpasse seg de norske lover og regler, samt den norske kultur og vise respekt for at Norge er et samfunn bygget på de kristne grunnverdier.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

I

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en ny stortingsmelding om integrering av innvandrere i det

norske samfunn basert på prinsippet om at innvandrerne må tilpasse seg de norske lover og regler, samt norsk kultur og tradisjon, samt vise respekt for at Norge er et samfunn bygget på de kristne grunnverdier.

II

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovforslag slik at det ikke gis adgang til å fremføre bønnerop over høytaler fra moskeer.

3. februar 2000